

درک پرستاران اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی گلستان از ارزش‌های حرفه‌ای (۱۳۹۶)

نویسندگان:

علی اکبر آقایی نژاد^۱، جواد کلیج^۲، زهرا رویانی^۳، زهرا سبزی^۴، معصومه مهدوی فرد^{۵*}

- ۱- کارشناس ارشد پرستاری، عضو هیئت علمی، مرکز تحقیقات علوم آزمایشگاهی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران
- ۲- کارشناس پرستاری، بیمارستان ارتش گرگان
- ۳- دانشجوی دکتری پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران
- ۴- دانشیار پرستاری، گروه پرستاری بهداشت کودک و خانواده، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان
- ۵- گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران

Journal of Education and Ethics in Nursing, Vol.10, No.1&2, Spring & Summer 2021

چکیده:

مقدمه: ارزش‌های حرفه‌ای پرستاری، بخش عمده و مهم عملکرد حرفه‌ای را تشکیل می‌دهند. اگر چه پژوهش‌های زیادی در این زمینه انجام شده است، اما در منابع قابل دسترس، تحقیقی که به بررسی ارزش‌های حرفه‌ای در اتاق‌های عمل پرداخته باشد، یافت نشد. بنابراین پژوهش حاضر، با هدف بررسی درک پرستاران اتاق عمل از ارزش‌های حرفه‌ای انجام شده است.

روش کار: این تحقیق توصیفی - مقطعی در (۱۳۹۶) انجام شد. ۱۱۰ شرکت کننده در پژوهش که شامل پرستاران اتاق عمل از ۷ مرکز آموزشی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گلستان بودند. داده‌ها با استفاده از مقیاس بازنگری شده ارزش‌های حرفه‌ای پرستاری شانک و ویس جمع آوری گشت. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS/18 با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی انجام شد.

یافته‌ها: میانگین نمره ارزش‌های حرفه‌ای $103/05 \pm 14/61$ بود. بیشترین بعد ارزش‌های حرفه‌ای در بعد مراقبت با میانگین $38/33 \pm 5/39$ و کم ترین ارزش‌های حرفه‌ای در بعد عدالت با میانگین $12/59 \pm 2/06$ بود. همچنین در بررسی متغیرهای دموگرافیک، میانگین ارزش‌های حرفه‌ای در افراد با تحصیلات مختلف دارای تفاوت معناداری بود ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: به طور کلی این تحقیق نشان داد که پرستاران اتاق عمل به ارزش‌های حرفه‌ای در امر مراقبت از بیمار اهمیت نسبتاً زیادی می‌دهند. در برخی از ابعاد مانند بعد مراقبت این میزان بالا و در برخی از موارد مانند عدالت این میزان پایین بود که نیاز به حمایت بیشتری دارد. بنابراین توجه و تأکید بر آموزش در تمام ابعاد ارزش‌های حرفه‌ای ضروری است.

واژگان کلیدی: ارزش‌های حرفه‌ای، اتاق عمل، درک

J Educ Ethics Nurs 2021;10(1&2):68-75

مقدمه

به عنوان یک راهنما در تعامل با بیماران، افراد سالم و جامعه و همچنین برای حمایت از رفتارهای مراقبتی، حل مشکلات اخلاقی و تصمیم‌گیری استفاده می‌شوند [۳، ۴]. در واقع این ارزش‌های مورد قبول هر فرد است که بر باورهای وی از نیازهای انسانی، سلامت و بیماری، رفتارهای مبتنی بر سلامت، واکنش وی در برابر بیماری تأثیر می‌گذارد به دلیل اینکه در عصر حاضر در عرصه مراقبت، تعارض‌ها در حال افزایش است. کسب و

هر فردی ارزش‌های حرفه‌ای، فرهنگی، اجتماعی و... دارد که که بر تصمیمات اخلاقی وی تأثیرگذار است [۱]. پیچیدگی‌های محیط مراقبت منجر به تعارض‌های اخلاقی زیادی در پرستاران می‌گردد. پرستاران لازم است در هنگام مواجهه با تعارض‌های اخلاقی با بهره‌گیری از ارزش‌های حرفه‌ای مورد انتظار به عنوان بخشی از فرآیند تصمیم‌گیری، عکس‌العمل نشان دهند [۲]. ارزش‌های حرفه‌ای پرستاران پایه‌ای برای عملکرد پرستاری هستند که از آن

*نویسنده مسئول، نشانی: گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.

پست الکترونیک: masoomehmadavifar@yahoo.com

تلفن تماس: ۰۷۶۳۳۳۱۷۷۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۴/۱۹

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۲/۵

رزمجو و همکاران در شیراز نشان داد که پرستاران آن دسته از ارزش‌های پرستاری را که به طور مستقیم با شغل آنها ارتباط دارد را مهم می‌شمارند. اما درک اهمیت برخی از ابعاد یا مؤلفه‌های ارزش‌های حرفه‌ای که مرتبط با برخی از وظایف غیر مستقیم پرستاران است نیاز به حمایت بیشتری دارد. تفاوت‌های زیادی میان ارزش‌های حرفه‌ای و اخلاقی در جوامع مختلف وجود دارد که این تفاوت‌ها می‌تواند ناشی از ارزش‌های حاکم بر اساس شرایط فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و مذهبی باشد. بنابراین توجه و شناسایی ارزش‌های حرفه‌ای پرستاران و همچنین عوامل مؤثر بر استانداردهای مراقبت از بیمار ضروری است [۳].

در بررسی متون، تنها تحقیقی که به بررسی ارزش‌های حرفه‌ای در پرستاران اتاق عمل که در نقش سیرکولر و اسکراب هستند، انجام شده باشد تنها مطالعه‌ی ترابی زاده و همکاران [۴] یافت شد که هر ۳ گروه پرستاران، کمک جراحان و کارشناسان بیهوشی تحت عنوان پرستاران اتاق عمل مورد بررسی قرار گرفته‌اند. لازم به ذکر می‌باشد که نوع و ماهیت مراقبت در کارشناسان بیهوشی از این دسته پرستاران متفاوت است و از طرفی دیگر به نظر می‌رسد مسأله ارزش‌های حرفه‌ای به عنوان مفهومی بنیادین که اساس مراقبت پرستاری را تشکیل می‌دهد که می‌تواند در شرایط مختلف و موقعیت‌های گوناگون بالینی تبلور متفاوتی داشته باشد و این امر می‌تواند ناشی از ارزش‌های حاکم بر اساس شرایط فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و مذهبی بر آن جامعه باشد [۳]. بنابراین بررسی این موضوع در محیط‌های بالینی استان گلستان که متشکل از قومیت‌های مختلف با شرایط فرهنگی خاص است؛ می‌تواند فراهم کننده اطلاعات مفیدی برای ارائه راهکارهایی مؤثرتر جهت ارتقای عملکرد بالینی و انجام مراقبت‌ها بر اساس این ارزش‌ها در محیط اتاق عمل باشد. بنابراین پژوهشگران بر آن شدند تا پژوهشی را با هدف تعیین ارزش‌های حرفه‌ای در پرستاران اتاق عمل بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گلستان انجام دهند.

روش کار

پژوهش حاضر از نوع توصیفی-مقطعی (۱۳۹۶) می‌باشد که در استان گلستان انجام شد. ابزار مورد استفاده در پژوهش شامل پرسشنامه ۲ قسمتی بود: الف- پرسشنامه اطلاعات جمعیت شناختی شامل: سن، جنس، سابقه کار، وضعیت تأهل و نوع استخدام.

ب- ابزار بازنگری شده ارزش‌های حرفه‌ای پرستاری Nurses Professional Values Scale - Revised Survey شامل: ۲۶ مؤلفه بر طبق کدهای اخلاق حرفه‌ای انجمن پرستاری آمریکا و متشکل از پنج بعد است. این ابعاد شامل ابعاد مراقبت (۹ گویه)،

درونی‌سازی ارزش‌های حرفه‌ای به منظور برآورده ساختن انتظارات، استانداردها و توسعه حرفه‌ای به نظر امری ضروری می‌باشد [۵].

پذیرش چنین ارزش‌هایی لازم است چرا که هویت یک حرفه و چهارچوبی برای عملکرد حرفه‌ای را فراهم می‌سازند. به طور اساسی ارزش‌های حرفه‌ای تحت تأثیر خانواده، فرهنگ، محیط، دین و قومیت افراد است. به دست آوردن ارزش‌های شخصی یک گام تدریجی و تکاملی است که در طول دوره‌های زندگی فرد اتفاق می‌افتد. به همین ترتیب، ارتقاء ارزش‌های حرفه‌ای، یک فرآیند طولانی مدت است که با آموزش حرفه‌ای شدن آغاز می‌شود و در طی سال‌های کاری پرستار هم ادامه پیدا می‌کند. به دلیل تفاوت در آموزش، فرهنگ، ارزش‌های شخصی، وضعیت تأهل، تجربه و تخصص میان افراد، درک حرفه‌ای ارزش‌ها می‌تواند از فردی به فرد دیگر متفاوت باشد [۴].

مشکلات اخلاقی در محیط‌های بالینی امروز، در نتیجه پیشرفت‌های سریع تکنولوژیکی و افزایش درگیری‌ها بین شخصی، شغلی و ارزش‌های سازمانی پیچیدتر می‌شود. بیشتر موارد اخلاقی گزارش شده در ادبیات پرستاری مربوط به منابع ناکافی، غیراخلاقی یا عملکرد ضعیف پزشکان یا پرستاران، نادیده گرفتن حقوق بیماران و سیاست‌های ملی یا سازمانی می‌باشد که کیفیت مراقبت‌های بهداشتی را تضعیف می‌کند [۶]. پرستاران نه تنها در ارائه مراقبت، بلکه در تعامل با سایر مشاغل پزشکی، محیط کار و همسالانشان نیز با چالش‌هایی نیز روبرو می‌شوند [۷]. از طرف دیگر پرستاران اتاق عمل به عنوان یکی از گروه‌های مراقبت در بالین در یک محیط پیچیده‌ای کار می‌کنند که بیماران آنها نیازمند مراقبت درمانی دقیق هستند و اغلب تحت درمان‌های تهاجمی با ریسک بالا قرار دارند. این گروه به عنوان خط مقدم در دفاع از بیماران هستند و همچنین آنها موقعیت منحصر به فردی در شناسایی و تشخیص خطاهای پزشکی دارند و یکی از مسئولیت‌های مهم آنان در اتاق عمل شامل مراقبت با تأکید بر شناسایی و بهبود خطاهای بالقوه است [۸]. پرستاران اتاق عمل از افرادی که در بحران‌های حاد و تهدید کننده زندگی و همچنین وضعیت بیمار جراحی که می‌تواند به سرعت تغییر کند، مراقبت می‌کنند که این امر نیازمند آینده‌نگری و بررسی وضعیت بیمار و توانایی کار کردن سریع، منطقی و خلاقانه تحت استرس است [۹]. در پژوهش ترابی زاده و همکاران (۲۰۱۸) انجام شد نشان داد که پرستاران اتاق عمل به ارزش‌های حرفه‌ای نسبتاً اهمیت بالایی می‌دهند [۴]. آبادی و همکاران هم در تحقیقی به بررسی رعایت ارزش‌های حرفه‌ای در پرستاران بالینی در کرمان پرداختند که نتایج بررسی آنها نشان داد که وضعیت پرستاران در رعایت ارزش‌های حرفه‌ای نسبتاً مطلوب می‌باشد [۱۰]. همچنین پژوهش

این بررسی با مجوز کمیته اخلاق دانشگاه انجام شد. نمونه‌های مورد بررسی پس از آگاهی از اهداف پژوهش، فرم رضایت آگاهانه را پر می‌کنند. همچنین به آنان یادآوری شد که پرسشنامه‌ها بی‌نام بوده و تمامی اطلاعات آنان نزد محقق محرمانه خواهد ماند و در هر زمان که مایل باشند می‌توانند تحقیق را ترک کنند.

به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS18 و با استفاده از آمار توصیفی - تحلیلی انجام شد. نرمالیتی متغیرها در داخل گروه‌ها به کمک آزمون کولموگروف اسمیرونوف و شاپیروویلیک، بررسی گشت. به دلیل عدم توزیع نرمال داده‌ها برای مقایسه گروه‌ها از آزمون‌های ناپارامتری نظیر آزمون من‌ویتنی‌یو و کروسکالوالیس و برای بررسی همبستگی بین این دو متغیر از ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شد که سطح معناداری از آزمون ($P < 0.05$) تلقی گردید.

یافته‌ها

در این پژوهش ۱۱۰ پرستار اتاق عمل با میانگین سنی $36/46 \pm$ و سابقه کاری $7 \pm 7/34$ شرکت داشتند. از کل نمونه‌ها $73(66/3)$ زن و $37(33/7)$ نفر کارشناس، $35/45$ درصد نمونه‌ها مرد پژوهش رسمی، $61/81$ درصد متأهل بودند و بیشترین سوابق کاری مربوط به گروه ۱-۷ سال بود. (جدول ۱). میانگین نمره ارزش‌های حرفه‌ای $14/61 \pm 10/3$ بود. نتایج این پژوهش نشان داد که ابعاد ارزش‌های حرفه‌ای از درجه اهمیت به ترتیب شامل: ابعاد مراقبت، عمل‌گرایی، حرفه‌ای شدن، اعتماد، عدالت بود. بعد مراقبت با میانگین $39/33 \pm 28/33$ دارای بیشترین اهمیت و بعد عدالت با میانگین $2/06 \pm 12/59$ دارای کم‌ترین اهمیت بود (جدول ۲). همچنین، در بررسی ارتباط متغیرهای دموگرافیک با ارزش‌های حرفه‌ای، به جز تحصیلات، سایر متغیرها دارای ارتباط معناداری آماری نبودند. نتایج نشان داد که بالاترین میانگین مربوط به تحصیلات در سطح کارشناسی ارشد با میانگین $43/13 \pm 5/115$ بود که این تفاوت در سطوح مختلف تحصیلات از نظر آماری معنادار ($p=0/04$) بود.

عملگرایی (۵گویه)، اعتماد (۵گویه)، حرفه‌ای شدن (۴گویه) و عدالت (۳گویه) هستند. گزینه‌ها براساس مقیاس پنج گزینه‌ای لیکرت بیان شدند، به این صورت که گزینه بی‌اهمیت نمره ۱، کم اهمیت نمره ۲، نسبتاً مهم نمره ۳، مهم نمره ۴ و گزینه بسیار مهم نمره ۵ را به خود اختصاص می‌دهند. محدوده نمرات از $26-130$ بوده و نمره بالاتر نشان دهنده آشنایی بیشتر با ارزش‌های حرفه‌ای است. این ابزار استاندارد به منظور اندازه‌گیری ارزش‌های حرفه‌ای توسط Schank و Weis طراحی و استاندارد شده است و با توجه به تحقیق‌های آنها از روایی و پایایی لازم برخوردار می‌باشد [۱۱]. در ایران نیز برای اولین بار توسط پروین و همکاران (۱۳۹۱) در یک تحقیق به شکل پایلوت که به بررسی دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تبریز نسبت به ارزش‌های حرفه‌ای پرداخته‌اند، ترجمه و روایی و پایایی آن محاسبه شده است. به طوری که پرسشنامه از جهت صحت ترجمه انگلیسی به فارسی به ۳ نفر از اعضای هیئت علمی دانشکده پرستاری و مامایی تبریز و ۳ مدرس زبان انگلیسی داده شد. پرسشنامه از جهت روایی صوری و محتوی به ۷ نفر از اعضای هیئت علمی دانشکده پرستاری و مامایی تبریز شامل ۴ نفر کارشناس ارشد پرستاری و ۳ نفر دکتری پرستاری داده و در بررسی پایایی ابزار در این پژوهش، ضریب آلفای کرونباخ $0/91$ محاسبه گشت [۲]. در بررسی حاضر نیز پایایی ابزار از طریق ضریب آلفای کرونباخ $0/80$ محاسبه و مورد استفاده قرار گرفت. جامعه پژوهشی، شامل پرستاران اتاق عمل شاغل در ۷ بیمارستان‌های دانشگاهی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گلستان بود.

روش نمونه‌گیری، سرشماری بود و با اعمال معیارهای ورود و خروج تعداد نمونه ۱۱۰ نفر وارد بررسی شدند. معیار ورود به تحقیق شامل داشتن تمایل به شرکت در پژوهش، داشتن مدرک کاردانی و کارشناسی اتاق عمل و بالاتر و داشتن حداقل شش ماه سابقه کار در اتاق عمل بود. پرسنلی که تازه از سایر بخش‌ها به اتاق عمل منتقل شده بودند، از تحقیق خارج شدند.

جدول ۱: میانگین ارزش‌های حرفه‌ای واحدهای پژوهش بر حسب متغیرهای جمعیت شناختی

متغیر	طبقه	تعداد(درصد)	میانگین±انحراف معیار ارزش‌های حرفه‌ای	P Vale
سن	۳۰-۳۳	۶۷(۶۰/۹)	۱۰۱/۹۰ ± ۱۶/۰۶	*./۱۶
	۳۸-۳۱	۲۸(۲۵/۴)	۱۰۷/۳۹ ± ۹/۴۶	
	۴۵-۳۹	۱۰ (۹)	۱۰۴/۶ ± ۱۱/۱	
	۵۲-۴۶	۵(۴/۵)	±۹۱ ۱۸/۴۳	
جنسیت	زن	۷۳(۶۶/۳)	۱۰۳/۲۷ ± ۱۵/۱۰	**./۷۹
	مرد	۳۷(۳۳/۶)	۱۰۲/۹۳ ± ۱۴/۴۵	
تاهل	مجرد	۴۲(۳۸/۱۸)	۱۰۲/۳۶ ± ۱۳/۴۰	**./۵۰
	متاهل	۶۸(۶۱/۸۱)	۱۰۳/۴۷ ± ۱۵/۳۸	
تحصیلات	کاردان	۲۰(۱۸/۱۸)	۱۰۹/±۱۹/۵	*./۰۴
	کارشناس	۸۸(۸۰)	۱۰۱/۳۹ ± ۱۵/۱۹	
	کارشناس ارشد	۲(۱/۱۸)	۱۳/۴۳ ± ۱۱۵/۵	
نوع استخدام	رسمی	۳۹(۳۵/۴۵)	۱۰۴/۱۸ ± ۱۳/۳۵	*./۵۰
	پیمانی	۲۱(۱۹)	۹۸/۵۲ ± ۱۸/۰۱	
	طرحی	۲۸(۲۵/۴۵)	۱۰۴/۷۵ ± ۱۱/۷۴	
	شرکتی	۲۲(۲۰)	۱۰۳/۱۸ ± ۱۶/۴۹	
سابقه کار	۱-۷ سال	۷۰(۶۳/۶۳)	۱۰۲/۲ ± ۱۵/۷۹	*./۳۶
	۸-۱۴ سال	۲۳(۲۰/۹)	۱۰۷/۸۳ ± ۹/۹۳	
	۱۵-۲۱ سال	۱۱(۱۰)	۱۰۲/۰۹ ± ۹/۰۳	
		۶(۵/۴۵)	۹۶/۳۳ ± ۲۰/۹۷	

* KruskalWallis ** Mann Vitney U

جدول ۲: میانگین نمرات ابعاد ارزش حرفه‌ای پرستاران اتاق عمل

متغیر	انحراف معیار±میانگین	بیشترین نمره	کمترین نمره
ابعاد ارزش حرفه‌ای	۱۰۳/۰۵ ± ۱۴/۶۱	۱۲۵	۴۳
ابعاد مراقبت	۳۸/۳۳ ± ۵/۳۹		
عمل‌گرایی	۱۵/۱۱ ± ۳/۱۱		
حرفه‌ای شدن	۱۶/۱۸ ± ۲/۷		
اعتماد	۲۰/۸۴ ± ۳/۰۴		
عدالت	۱۲/۵۹ ± ۲/۰۶		

بحث

واجد شرایط ارائه دهند[۱۴]. بالا بودن میزان رعایت ارزش‌های حرفه‌ای از دیدگاه نمونه‌های مورد پژوهش بیانگر آن است که پرستاران اتاق عمل نه تنها از ارزش‌های حرفه‌ای، به عنوان بخشی از وظایف خود آگاهی دارند؛ بلکه سعی می‌کنند در طی فرایند مراقبت از بیمار آن را به کار بندند.

در تحلیل ابعاد پرسشنامه ارزش‌های حرفه‌ای، با اهمیت‌ترین بعد ارزش حرفه‌ای از دیدگاه پرستاران، بعد مراقبت و مؤلفه‌های مربوط با آن می‌باشد. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که پرستاران و دانشجویان برای مفاهیمی همچون احترام، خلوت، حفظ اسرار،

این پژوهش نشان داد که میزان میانگین نمره ارزش‌های حرفه‌ای در پرستاران اتاق عمل بالا بود. که این نتایج با تحقیق‌های دیگر از قبیل پژوهش Torabizadeh و همکاران که به بررسی ارزش‌های حرفه‌ای در پرستاران اتاق عمل پرداخته‌اند، هم‌خوانی دارد[۱۲]. آنان هم میانگین میزان رعایت ارزش‌های حرفه‌ای ۱۰۰/۸۴ + ۱۵/۶۸ گزارش کردند و سایر بررسی‌های دیگر هم، میانگین رعایت ارزش‌های حرفه‌ای بالا گزارش کردند[۷، ۱۳]. بسیار مهم است که پرستاران از ارزش‌های حرفه‌ای‌شان که رفتار شخصی و حرفه‌ای آنها را تشکیل می‌دهد، آگاه باشند تا خدمات

کم اهمیت شمردن آن از جانب پرستاران گردد [۱۸]. در حالی که این بعد در تحقیق‌های دیگر مانند Torabizadeh و شاری در در رتبه چهارم قرار داشت [۳، ۴]. درک منفی پرستاران از نظارت و ارزیابی عملکرد حرفه‌ای یکدیگر و ترس از ایجاد جو در محل کار یا مدرسه می‌تواند از علل کم اهمیت شمردن از طرف پرستاران باشد. در آنجا که بیماران باید مهم‌ترین محور تیم پزشکی در مراقبت‌های بهداشتی باشند و نظارت بر عملکرد همکاران می‌تواند عملکرد فردی و جمعی را در گروه‌های پزشکی بهبود بخشد، نیاز به برنامه‌هایی برای آگاهی در این زمینه و نیازمند بستر سازی می‌باشد [۳].

در این تحقیق عمل‌گرایی، به عنوان رتبه چهارم اهمیت قرار گرفت. این بعد بیانگر درجه اهمیت پرستاران به فعالیت داشتن در انجمن‌های پرستاری، تحقیقات و همکاری در امور تصمیم‌گیری است [۱۰]. این در حالی می‌باشد که در پژوهش ترابی‌زاده به عنوان رتبه دوم اهمیت قرار داشت [۴] و در بررسی شاری‌نیا در رتبه آخر اهمیت قرار داشت. در این راستا شاری‌نیا بیان داشت که پرستاران به ارزش‌هایی بیشتر اهمیت می‌دهند که به طور مستقیم با شغل آنان ارتباط دارد و ارزش‌هایی که نیاز به مشارکت خارج از ساعت کاری داشته باشد از نظر آنان ارزش بالایی ندارد. بنابراین به نظر می‌رسد شناخت نا کافی پرستاران از اهمیت ارزش‌های حرفه‌ای و یا عوامل فرهنگی، آموزشی و محیط اجتماعی ممکن است شکل دهنده دیدگاه آنها در زمینه پایین بودن این بعد باشد [۳].

کمترین اهمیت مربوط به بعد عدالت بود که در آخرین رتبه قرار داشت. که با پژوهش Allahyari Bayatiani و همکاران Rassin در یک راستا می‌باشد [۱۵، ۱۹]. اما در تحقیق Torabizadeh و همکاران این بعد دارای بالاترین اهمیت بود که با بررسی حاضر همخوانی ندارد [۴]. به طور کلی این بعد بیانگر آن است که پرستاران باید با افراد در طبقات گوناگون اجتماع بدون تعصب و پیش داوری‌های شخصی رفتار کنند و متناسب با نیازهای آنان به ارائه منابع و سرویس‌های خدماتی بهداشتی بپردازند. در این زمینه باید در نظر داشت پرستاران به عنوان بخش عمده‌ای از کارکنان نظام سلامت، نسبت به سایر افراد حرفه‌ای زمان بیشتری را با مددجویان سپری می‌کنند و ارائه رفتار مناسب و به دور از عدالت از نظر شأن انسانی و حرفه‌ای اهمیت بسزایی دارد [۳]. لذا آموزش و تأکید پرستاران بر این اصل بسیار ضروری و حائز اهمیت است. به صورت کل می‌توان گفت که درک متفاوت پرستاران، از ابعاد ارزش‌های حرفه‌ای ناشی از تأثیر گرایش‌های اجتماعی پرستاران اتاق عمل مانند: ملاحظات اقتصادی، اجتماعی و اجرایی می‌باشد [۴].

حمایت و مراقبت با کیفیت بالا، ارزش زیادی قائل هستند که همگی به بعد مراقبت مربوط می‌باشد که با تحقیق‌های دیگر هم‌خوانی دارد [۱۰، ۱۵، ۱۶]. بالا بودن این بعد دارای ارزش بسیار زیادی است. چرا که از مبانی پیدایش اولیه حرفه پرستاری علاقه به انسان‌ها می‌باشد. در پرستاران ایرانی مراقبت از بیمار با مفاهیم ارزشی چون دلسوزی در مراقبت، مراقبت مسئولانه، تعهد نسبت به سلامتی بیمار و ایثار در مراقبت عجین شده است [۱۷]. مراقبت از بیماران بر مبنای یک رفتار حرفه‌ای، محور اصلی کدهای اخلاقی برای پرستاران می‌باشد و از پرستاران انتظار می‌رود که مراقبتی احترام‌آمیز، با کفایت و بدون پیش داوری نسبت به بیماران ارائه نمایند [۲]. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که پرستاران و دانشجویان برای مفاهیمی همچون احترام، خلوت، حفظ اسرار، حمایت و مراقبت با کیفیت بالا، ارزش زیادی قائل هستند که همگی به بعد مراقبت مربوط می‌باشد. آموزش پرستاری بر مراقبت بالینی به عنوان مسئولیت اولیه پرستاری تأکید می‌کند. بنابراین طبیعی است که در این تحقیق و بیشتر پژوهش‌های دیگر، پرستاران و دانشجویان پرستاری این ارزش‌های مراقبتی را از مهم‌ترین ارزش‌های حرفه‌ای در نظر گرفته‌اند [۳]. از آنجایی که مراقبت جز زیر بنایی حرفه پرستاری است و در باور افرادی که علاقمند به این حرفه هستند، توجه به امر مراقبت یک ارزش تلقی می‌گردد؛ بنابراین توجه به این بعد قابل پیش‌بینی است. بعد اعتماد در رتبه ی دوم اهمیت ارزش‌های حرفه‌ای قرار دارد. این بعد آن دسته از ارزش‌ها و وظایف یک پرستار را در بر می‌گیرد که مربوط به اطمینان بخشی از ارائه بهترین و مناسب‌ترین خدمات به مددجویان می‌باشد که بر دورنما و شأن حرفه‌ای پرستاران در اجتماع تأثیرگذار است [۳]. اما در بررسی Torabizadeh و همکاران این بعد در رتبه سوم اهمیت قرار داشت [۴]. با توجه به تغییرات و پیشرفت روز افزون در حرفه‌های مراقبت از سلامت توجه به عملکرد حرفه‌ای و خود ارزیابی و به روز نمودن دانش، مهارت‌ها و درخواست همکاری از سایر افراد حرفه‌ای، برای برآورده نمودن نیازهای مددجویان ضروری است [۳].

در این پژوهش حرفه‌ای شدن در رتبه سوم اهمیت قرار داشت. در تحقیق حاضر اولویت سوم از نظر درجه اهمیت ابعاد ارزش‌های حرفه‌ای پرستاری به بعد «حرفه‌ای شدن» اختصاص داده شد که یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های موجود در این بعد «مشارکت در امر نظارت بر عملکرد همکاران» است که از کم اهمیت‌ترین مؤلفه‌های ذکر شده، تعیین گردید که این امر را می‌توان ناشی از این موضوع دانست که آگاهی ناکافی و برداشت نادرست دانشجویان و یا سایر همکاران از نظارت و ارزیابی بر عملکرد حرفه‌ای یکدیگر و ترس از ایجاد محیط نامناسب کاری، باعث

ناشی از تفاوت جمعیت های مورد بررسی باشد که جوامع مختلف دارای ارزش های غالبی هستند که توسط شرایط فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و مذهبی تعیین می شود. بنابراین لازم است که موانع اجرای اصول اخلاق حرفه ای و استاندارد در مراقبت شناسایی شوند.

محدودیت ها

در مقیاس نوع لیکرت، تمایل به انتخاب پاسخ ها با مقادیر بالاتر وجود دارد که می تواند باعث شود پاسخ های پاسخ دهندگان نادرست باشد. بنابراین محققان سعی کردند با آگاهی دادن به شرکت کنندگان در مورد اهداف پژوهش، تأثیر این محدودیت را به حداقل برسانند و به آنان در زمینه محرمانه بودن و ناشناس ماندن اطمینان داده شود.

نتیجه گیری

نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که به صورت کلی پرستاران اتاق عمل به ارزش های حرفه ای اهمیت می دهند اما در برخی از ابعاد این میزان اهمیت، پایین تر بود و از آنجا که ارزش های حرفه ای مفهومی عمیق و قابل کسب کردن می باشد، پردازش به مفهوم ارزش های حرفه ای و مؤلفه های مرتبط با آن، با رویکرد آموزشی ضروری می باشد. بنابراین پیشنهاد می شود پژوهش هایی در زمینه تأثیر مداخله های آموزشی از قبیل برنامه آموزش مداوم پرستاران و اجرای کارگاه های شناخت ارزش های حرفه ای جهت توسعه و درونی سازی این ارزش ها انجام گیرد.

تشکر و قدردانی

این مقاله حاصل طرح پژوهشی مصوب تاریخ ۱۳۹۶،۱۰،۲۶ در چهارصد و نود هفتمین جلسه شورای پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی گلستان است و کد اخلاق با شماره ۱۳۹۶،۲۶۴ Goums.rec.ir اخذ گردید. نویسندگان بر خود فرض می دانند که از معاونت محترم تحقیقات و فن آوری دانشگاه علوم پزشکی گلستان و همچنین، شرکت کنندگان در پژوهش تشکر و قدردانی نمایند.

تعارض منافع

نویسندگان هیچ گونه تعارض منافی را ذکر نمی کنند.

در بررسی متغیرهای دموگرافیک با ارزش های حرفه ای مشخص گردید که تنها میانگین تحصیلات دارای تفاوت معناداری است. پژوهش های مختلفی از وجود نداشتن ارتباط میان سن و ارزش های حرفه ای را گزارش کردن که با نتایج بررسی حاضر همراستا است [۱۳،۲۰]. با این حال، تحقیق های Poorchangizi و همکاران و Kubsch و همکاران همبستگی مثبت و معناداری را میان ارزش های حرفه ای و سن را گزارش کردند که نتایج را می توان ناشی از آن دانست که افزایش سن منجر به ثبات بیشتر شخصی و سازگاری بهتر می شود [۲۱، ۲۲]. مهارت ها و تجربه بیشتر، همه اینها ارزش های حرفه ای را در پرستاران تقویت می کنند.

از دیگر یافته های این پژوهش عدم وجود ارتباط معنادار ارزش های حرفه ای در دو جنس بود. که این نتایج با پژوهش Torabizadeh و همکاران مغایرت دارد. آنان در پژوهش خود میزان رعایت ارزش های حرفه ای در زنان را بالاتر ذکر کردند [۴]. از آنجا که رعایت ارزش های حرفه ای در محیط های بالینی از اهمیت بالایی برخوردار است، فرض بر این می باشد که کارکنان زن و مرد اتاق عمل درک مشابهی نسبت به رعایت ارزش های حرفه ای دارند و اختلاف موجود میان نتایج بررسی های مختلف را می توان ناشی از تفاوت بین روش های آنها، اندازه نمونه محدود، یا تفاوت در تعداد بیمارستان های مورد بررسی دانست.

نتایج این پژوهش نشان داد که میزان رعایت ارزش های حرفه ای در نمونه های مورد بررسی در تحصیلات بالاتر مانند کارشناسی ارشد بیشتر بود که با برخی تحقیق ها در این زمینه هماهنگ می باشد [۲۳، ۲۴]. ارزش های حرفه ای در پرستاران با تحصیلات بالاتر بیانگر کسب نگرش عمیق تر به ارزش های حرفه ای است و به نظر می رسد که آموزش می تواند بر ارزش های حرفه ای پرستاران تأثیر بگذارد و مریبان می توانند نقشی مهمی در القای ارزش های حرفه ای مورد نیاز برای پیشرفت حرفه ای در آنها داشته باشند. در واقع ارزش ها را می توان از طریق آموزش و رفتارهای الگوی مریبان توسعه داد. به منظور افزایش آگاهی و احترام پرستاران از ارزش های شغلی، روش های تدریس مؤثرتر و محتوای دقیق در مورد ارزش های حرفه ای ضروری به نظر می رسد [۴].

با توجه به ارتباط میان عوامل دموگرافیک پرستاران و درک آنها از ارزش های حرفه ای، پژوهش های مختلف و نتایج مختلفی را برای اخلاق حرفه ای گزارش می کنند که این اختلاف ها می تواند

References:

1. Cetinkaya-Uslusoy E, Paslı-Gürdoğan E, Aydınlı A. Professional values of Turkish nurses: a descriptive study. *Nursing ethics* 2017;24(4):493-501.
2. Parvan K, Hosseini F, Zamanzadeh V. Professional Values from Nursing Students' Perspective in Tabriz University of Medical Sciences: a Pilot Study. *Iran Journal of Nursing (2008-5923)* 2012;25(76).
3. Shareinia H, Khodadadi E, Nedaei H, Hosseini M. Professional and ethical values in providing nursing care from nurses' perspective. *Iran Journal of Nursing* 2018; 31(112): 44-55.
4. Torabizadeh C, Darari F, Yektatalab S. Operating room nurses' perception of professional values. *Nursing ethics* 2019;26(6):1765-76.
5. Razmjoei S, Abedi H, Masoudi R. Professional and ethical values in providing nursing care: The perspective of nurses. *Iranian Journal of Medical Education* 2016;16:430-9.
6. Iacobucci TA, Daly BJ, Lindell D, Griffin MQ. Professional values, self-esteem, and ethical confidence of baccalaureate nursing students. *Nursing ethics* 2013;20(4):479-90.
7. Shahriari M, Baloochestani E. Applying professional values: the perspective of nurses of Isfahan hospitals. *Journal of medical ethics and history of medicine* 2014;7.
8. Yang YT, Henry L, Dellinger M, Yonish K, Emerson B, Seifert PC. The circulating nurse's role in error recovery in the cardiovascular OR. *AORN journal* 2012;95(6):755-62.
9. Kaldheim HKA, Fossum M, Munday J, Johnsen KMF, Slettebø Å. A qualitative study of perioperative nursing students' experiences of interprofessional simulation- based learning. *Journal of Clinical Nursing* 2021;30(1-2): 174-87.
10. abadi f, abadi f, sadeghi t, noohi e. Investigating Compliance with Professional Values in Clinical Nurses in Kerman University of Medical Sciences in 2016. *Education and Ethics in Nursing* 2017; 31(3): 6-9.
11. Weis D, Schank MJ. Development and psychometric evaluation of the nurses professional values scale—revised. *Journal of Nursing Measurement* 2009;17(3):221-31.
12. Torabizadeh C, Darari F, Yektatalab S. Operating room nurses' perception of professional values. *Nursing ethics* 2018:0969733018772077.
13. Schank MJ, Weis D. SERVICE AND EDUCATION SHARE RESPONSIBILITY FOR NURSES'VALUE DEVELOPMENT. *Journal for Nurses in Professional Development* 2001;17(5):226-31.
14. Alkaya SA, Yaman Ş, Simones J. Professional values and career choice of nursing students. *Nursing ethics* 2018;25(2):243-52.
15. Allahyari Bayatiani F, Fayazi S, Jahani S, Saki Malehi A. The relationship between the personality characteristics and the professional values among nurses affiliated to Ahwaz University of Medical Sciences in 2014. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences* 2015;14(5):367-78.
16. Pourama A, Azzizadeh Forouzi M, Asadabadi A. Professional values from nursing students' perspective in Kerman province :a descriptive study. *Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine* 2015;7(6):79-88.
17. Foroughi s, Alhani f, Kazemnejad a, Zareiyan a. The ethical values in professional nursing ethics: A thematic analysis. *scientific magazine yafte* 2016; 18(1):56-64.
18. Abbasi M, Momenyan S. Barriers to observance of the codes of professional ethics in clinical care: perspectives of nurses and Midwifery of hospitals affiliated with Qom university of medical sciences in 2016. *Health, Spirituality and Medical Ethics* 2018;5(1):33-9.
19. Rassin M. Nurses' professional and personal values. *Nursing ethics*. 2008;15(5):614-30.
20. Brown SS, Lindell DF, Dolansky MA, Garber JS. Nurses' professional values and attitudes toward collaboration with physicians. *Nursing Ethics* 2015; 22(2):205-16.
21. Kubsch S, Hansen G, Huyser-Eatwell V. Professional values: The case for RN-BSN completion education. *The Journal of Continuing Education in Nursing* 2008; 39(8):375-84.
22. Poorchangizi B, Farokhzadian J, Abbaszadeh A, Mirzaee M, Borhani F. The importance of professional values from clinical nurses' perspective in hospitals of a medical university in Iran. *BMC medical ethics* 2017; 18(1):1-7.
23. Parandeh A, Khaghanizade M, Mohammadi E, Nouri JM. Factors influencing development of professional values among nursing students and instructors: a systematic review. *Global journal of health science* 2015; 7(2):284.
24. Bang KS, Kang JH, Jun MH, Kim HS, Son HM, Yu SJ, et al. Professional values in Korean undergraduate nursing students. *Nurse education today* 2011; 31(1):72-5.

Perception of professional values by perioperative nurses of Golestan University of Medical Sciences (2017)

Ali akbar Aghaenezhad¹, Javad Goleij², Zahra Royani³, Zahra Sabzi⁴
Masoomah Mahdavifar^{5*}

Received: 2021/04/25

Revised: 2021/10/19

Accepted: 2021/07/10

- 1- MSc in nursing education, faculty member, laboratory sciences Research Center, School of Paramedical Sciences, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran.
- 2- BSc in nursing, Gorgan army hospital.
- 3- Ph.D student in nursing , Nursing and Midwifery school, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran
- 4- Associate Professor, Nursing and Midwifery school, Golestan University of Medical Sciences Gorgan, Iran.
- 5- Department of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran

Journal of Education and Ethics in Nursing, Vol.10, No.1&2, Spring & Summer 2021

J Educ Ethics Nurs 2021;10(1&2):68-75

Abstract:

Introduction:

Professional nursing values account for a major part of professional performance. Although this field has been investigated in plenty of research, no research has been found in the available literature that examines professional values in operating rooms. Therefore, the present study aimed to investigate perioperative nurses' perception of professional values.

Methods and Materials:

This descriptive cross-sectional study was conducted on 110 participants consisting of perioperative nurses from seven educational centers affiliated to Golestan University of Medical Sciences in 2017. Data were collected using the Nurses Professional Values Scale-Revised (NPVS-R) of Schank and Weis and analyzed by descriptive and inferential statistics using SPSS/18 software.

Results:

The mean score of professional values was 103.05 ± 14.61 . The highest (38.33 ± 5.39) and the lowest (12.59 ± 2.06) average professional values belonged to the care and justice dimensions. In the study of demographic variables, the mean of professional values was significantly different in people with different education levels ($P < 0.05$).

Conclusion:

Altogether, this study demonstrated that professional values are of paramount importance in the views of perioperative nurses in terms of patient care. This importance was high in some dimensions, such as the care dimension while it was low in others, such as justice, which requires more support. Therefore, it is necessary to pay attention and emphasize the education in all dimensions of professional values.

Keywords: Professional Values, Operating Room, Perception

* Corresponding author Email: masoomehmahdavifar@yahoo.com